

Funded by
the European Union

EUCultCom

European Studies of Intercultural Communication:
the EU experience for Ukraine

Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи

Матеріали Міжнародної наукової конференції
(м. Острог, 08 листопада 2024 р.)

**Національний університет «Острозька академія»
Кафедра філософії та культурного менеджменту
Кафедра журналістики та PR менеджменту**

Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи

Матеріали Міжнародної наукової конференції
(м. Острог, 08 листопада 2024 р.)

Острог
Видавництво Національного університету «Острозька академія»
2024

В рамках реалізації проекту:

European Studies of Intercultural Communication: the EU experience for Ukraine

№ 101126800 — EuCultCom— ERASMUS-JMO-2023-HEITCH-RSCH

Редакційна колегія:

Дмитро ШЕВЧУК, доктор філософських наук, професор;

Марія ПЕТРУШКЕВИЧ, докторка філософських наук, доцентка
(відповідальна за випуск);

Микола ЗАЙЦЕВ, доктор філософських наук, професор;

Максим КАРПОВЕЦЬ, кандидат філософських наук, доцент;

Роман ШУЛИК, кандидат філологічних наук, доцент;

Ольга ШЛЯХОВА, кандидатка філософських наук, ст. викладачка.

Рецензенти:

Катерина Якуніна, кандидатка історичних наук, доцентка;

Віталій Лебедюк, кандидат наук з державного управління, доцент.

Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи. Матеріали Міжнародної наукової конференції (м. Острого, 08 листопада 2024 р.). Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2024. 204 с.

Збірник містить матеріали міжнародної наукової конференції «Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи». Автори тез доповідей презентують результати досліджень проблематики з теорії та історії культури, філософії, інших сфер гуманітаристики. Матеріали збірника можуть бути використані для подальших досліджень культури, а також при вивченні культурологічних дисциплін.

© Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2024

© Автори матеріалів, 2024

Кийков Олексій	
ГІБРИДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В КОНТЕКСТІ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.....	73
Кістол Антон	
КИТАЙСЬКА ГРОМАДА УКРАЇНИ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.: ШЛЯХИ АДАПТАЦІЇ ТА АКУЛЬТУРАЦІЇ.....	77
Коваленко Інна, Мелякова Юлія	
ЕЛЕКТРОННІ МЕДІА В СИСТЕМІ НОВИХ ВЛАДНИХ ПАРАДИГМ.....	83
Кокарча Юлія	
КУЛЬТУРНІ ЦІННОСТІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.....	88
Круць Олександр	
МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТАМ.....	92
Кулик Андрій	
ФІЛОСОФІЯ ДІАЛОГУ В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	95
Kulyk Yliana	
LANGUAGE POLICY AND INTERCULTURAL COMMUNICATION IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION.....	99
Кучер Тетяна	
КУЛЬТУРНА ТА ЕТНІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МЕНШИНИ В ТРНАВІ ТА ТАРНАВСЬКОМУ КРАЇ (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА).....	102
Лазарева Олександра, Лазарева Наталя	
ВПЛИВ РІВНЯ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ НА ДІАЛОГ КУЛЬТУР.....	107
Лю Ко	
ДІАЛОГ КУЛЬТУР МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КИТАЕМ: ПОДОЛАННЯ БАР'ЄРІВ, ПОБУДОВА ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ ТА МАЙБУТНІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	110
Макода Світлана	
СОЦІАЛЬНО ВИХОВНІ АСПЕКТИ БАЛЬНОГО ТАНЦЮ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЕННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	113
Мельник Надія, Єрко Ірина, Качаровський Роман	
НОВІТНІ ЕКСПОЗИЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ МУЗЕЮ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА КОРСАКІВ У КОНТЕКСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МІСТА ЛУЦЬКА.....	117
Миколайчук Дар'я	
ЕТИКЕТ У ДІЛОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	121
Мирошниченко Владислав	
СЕМЕНКО ЯК ЗАЧИНATEЛЬ УКРАЇНСЬКОГО ФУТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОСТІ.....	124
Найчук Антон	
ПАРАДИГМАЛЬНІ ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	129
Овчаренко Тетяна	
КУЛЬТУРА ВОЇНА: ОСОБЛИВОСТІ ФІЛОСОФІЇ САМУРАЇВ ТА ДУХОВНИХ ТРАДИЦІЙ КОЗАЦТВА.....	134
Овчарук Ольга	
СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ СПОЛУЧЕНОГО КОРОЛІВСТВА У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ПРАКТИК.....	138
Олійник Іван, Сулятицька Тетяна	
МОВНИЙ ЛАНДШАФТ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ: АНГЛІЦИЗМИ ЯК НОВІ РЕАЛІЇ.....	142
Панчук Андрій	
ПЕРСПЕКТИВА КОМУНІКАЦІЇ МІЖ РЕЛІГІЙНИМИ ТА НЕРЕЛІГІЙНИМИ СПІЛЬНОТАМИ.....	146

Кокарча Юлія,

кандидат політичних наук,

доцент кафедри права

Вінницького торговельно-

економічного інституту ДТЕУ

orcid.org/0000-0003-0874-3688

КУЛЬТУРНІ ЦІННОСТІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ

У сучасному світі глобалізація стала невід'ємною частиною розвитку суспільств, впливаючи на всі аспекти життя, зокрема, на культуру. Культурні цінності, які формувалися протягом століть, зустрічаються з викликами та новими трансформаціями, що виникають у глобалізаційному процесі. Вивчення еволюції цих цінностей дозволяє краще зрозуміти процеси адаптації, взаємодії та збереження культурної ідентичності у глобальному контексті. Актуальність даної теми обумовлена необхідністю дослідження впливу глобалізації на культурні цінності для забезпечення гармонійного розвитку суспільств та збереження культурного різноманіття.

Метою даного дослідження є аналіз еволюції культурних цінностей у контексті глобалізації. Зокрема, дослідження спрямоване на вивчення основних тенденцій змін у культурних цінностях різних суспільств, аналіз впливу цифрових технологій та глобалізаційних процесів на ці зміни. Особлива увага приділяється виявленню викликів та перспектив міжкультурної взаємодії, а також ролі культурних цінностей у забезпеченні соціальної гармонії та стійкого розвитку у глобальному середовищі.

Процес глобалізації має пояснення крізь призми різних підходів. Глобалізацію розглядають як один із ключових понять у сучасних соціально-наукових дослідженнях, особливо в контексті аналізу соціокультурних трансформацій. Під глобалізацією традиційно розуміють комплексний спектр явищ і процесів, які стали частиною масштабних соціальних змін, що почалися на початку та в середині ХХ століття. До найбільших аспектів цього явища можна віднести появу та розширення транснаціональних корпорацій, активізацію міжнародної торгівлі, зростання масштабів міграційних потоків, посилення ролі глобальних організацій, а також прагнення до встановлення нового світового

порядку, що призвело до певного послаблення суверенітету держави та формування полікультурних спільнот. Ці тенденції також сприяли поширенню західної культури та створенню умов для взаємодії різноманітних культур. [1]

Динамічний розвиток глобалізації демонструє сутність інтеграційних процесів та структурних змін, які дослідники ідентифікують як соціокультурний зсув. Глобалізація як багатофакторний і об'єктивний процес істотно прискорює економічний розвиток і культурну модернізацію через інтенсифікацію міжкультурного обміну. Однак, глобалізація водночас призводить до нових викликів та протиріч, зокрема в галузі культури. Поряд із розширенням культурних контактів, взаємопроникненням художніх напрямів і обміном творчими здобутками, можна спостерігати тенденції до комерціалізації мистецтва, адаптації його ринку до вимог економічного, що впливає на культурні моделі, зокрема виводячи на периферію традиційні форми національної культури, самотність та суспільну ідентичність.

Позитивний вплив глобалізації на культуру полягає в обміні знаннями, технологіями, мистецтвом та культурними практиками. Це сприяє розвитку міжкультурного діалогу, підвищенню толерантності та взаєморозуміння між різними народами. Наприклад, міжнародні фестивалі, культурні виставки та програми обміну студентами дозволяють людям з різних країн знайомитися з культурними традиціями та цінностями інших народів, що сприяє культурному збагаченню та розширенню світогляду.

Одним із ключових аспектів, що спричиняють втрату культурних рис, є стандартизація. Глобальні медіа та масова культура впливають на формування уніфікованих культурних продуктів, що поступово витісняють локальні мистецькі форми, мови та традиції. Наприклад, домінування англійської мови у світовому медіапросторі може сприяти зникненню малопоширених мов, що є важливими носіями національної ідентичності. Також, процес комерціалізації культурних продуктів на глобальному ринку призводить до їх адаптації під стандарти, прийняті у всьому світі, що може зменшувати їх автентичність та унікальність. Традиційні ремесла, перетворені на масовий продукт, часто втрачають свою унікальність та історичну цінність.

Однак, глобалізація також надає можливості для збереження культурних рис. Однією з таких можливостей є культурний ренесанс, коли суспільства, відчуваючи загрозу зникнення своїх традицій, активно працюють над їх відродженням та збереженням. Це може виявлятися у проведенні фестивалів, що популяризують

народні ремесла, танці та музику. Сучасні технології також грають важливу роль у цьому процесі. Онлайн-платформи та соціальні мережі дозволяють зберігати та поширювати інформацію про унікальні культурні риси, роблячи їх доступними для ширшої аудиторії. Наприклад, цифрові архіви традиційної музики та мистецтва сприяють їх збереженню для майбутніх поколінь.

Глобальні ініціативи, такі як програми ЮНЕСКО, також активно працюють над збереженням культурної спадщини. Ці ініціативи підтримують проекти, спрямовані на захист та популяризацію унікальних культурних цінностей, забезпечуючи їх виживання у світі, де глобалізація та стандартизація є домінуючими тенденціями.

Глобалізація сприяє поширенню американських і західних засобів масової інформації та стилю життя, що призводить до створення уніфікованої світової культури. Проте, Стігер наголошує на стійкість локальних культур, які зберігають свою унікальність навіть у глобалізованому середовищі. Водночас глобалізація сприяє виникненню гібридних культурних форм, що є результатом взаємодії глобальних та локальних впливів. Культурні обміни в межах глобалізації не є взаємоспрямованими: вони формуються внаслідок складних взаємодій між світовими та місцевими силами. Місцеві спільноти не лише підтримують глобальні культурні впливи, але й активно беруть участь у цих процесах, впливаючи на глобальні культурні тенденції. Цей процес працює про роль місцевих акторів у культурних обмінах, що підвищує ідеї пасивного культурного споживання. Гібридність стає важливою концепцією для розуміння культурних аспектів глобалізації, відображаючи способи, за допомогою яких культуру запозичують [2].

Варто в культурному аспекті глобалізаційних процесів виокремити поняття уніфікації культури. У науковому середовищі уніфікацію часто трактують як процес стандартизації національних культур. Через вплив потужних засобів масової комунікації частина культурних продуктів розвивається, втрачаючи глибинні відчуття і поступово набуваючи масового характеру, що нині охоплює все сучасне суспільство. Розвиток технологій, що уможливив масове тиражування культурних продуктів, став основою для цієї уніфікації. Це також сприяло конвеєрному виробництву у сфері мистецтва, формуючи культурну індустрію. Саме поняття культурної індустрії було введено Т. Адорно в середині ХХ століття для позначення такої організації масового культурного виробництва, де продукти втрачають свою етнокультурну унікальність, набуваючи одноманітності. Масова

культура, за кількома видами, зводить багатofункціональність культури до розважальних форм, витісняючи духовні аспекти дозвілля видів. Цей процес, на думку Х. Ортеги-і-Гассета, змагання про кризу в духовній сфері суспільства [3, с.223].

Отже, глобалізація чинить двосторонній вплив на культуру, сприяючи як збереженню, так і трансформації культурних ідентичностей. Завдяки інтенсифікації культурних обмінів глобалізація розширює можливості для міжкультурного діалогу та взаємного збагачення. Проте розвиток глобальної медіаіндустрії стимулює стандартизацію культурних продуктів, що може призвести до втрати локальних особливостей та самобутності. Масова культура часто зводить різноманітні культурні функції до розваг, що криза кризи в духовній сфері суспільства. Збереження культурного різноманіття в умовах глобалізації вимагає продуманих стратегій, які сприяють підтримці як локальної, так і глобальної культурної спадщини.

1. Макарова М. В. Взаємозв'язок глобалізації та культури у сучасному світі. Питання культурології, 2022. № 40. С. 54-61.
2. Кошелєва О. Б., Кравчук О. А., Цисельська О. В. Комунікаційна культура в умовах глобалізації та її вплив на формування іміджу країни. Питання культурології, 2021. С. 287-300.
3. Колюбаєв А. Інформаційно-культурна глобалізація як феномен сучасного етапу цивілізаційних трансформацій. Гуманітарні виклики ХХІ століття, 2023. №4(89). С. 217-226

Збірник містить матеріали міжнародної наукової конференції «Діалог між культурами: цінності, принципи, перспективи». Автори тез доповідей презентують результати досліджень проблематики з теорії та історії культури, філософії, інших сфер гуманітаристики. Матеріали збірника можуть бути використані для подальших досліджень культури, а також при вивченні культурологічних дисциплін.

© Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2024

© Автори матеріалів, 2024